

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA2 විභාගය - 2017 ජනවාරි

(AA25) ව්‍යාපාර නීතිය හා ආචාරය

(Business Law and Ethics)

- අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවබාහයෙන් කියවිය යුතුය):

- (1) දි ඇති කාලය : කියවීම යදා මිනාස් 15 දි.
උත්තර ලිමිම යදා - පැය 03 ඩී.
- (2) සේවුම් ප්‍රශ්න වලට උත්තර ඇපයිය යුතු වේ.
- (3) ඉල්ලුම් කරන ලද මාධ්‍යයෙන්, එක් භාෂාවකින් පමණක්, මෙ වෙත සපයන ලද පොත්තල උත්තර ලියන්න.
- (4) උපකළුපන කිසිවක් ඇගෙන්, එවා පැහැදිලිව දක්වන්න.
- (5) අර්ථකාලීන යෙහි කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂාව උමණ ඇත. ව්‍යාපාරික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න හර අන් යුතු ප්‍රශ්නයකම් කළ යුතු ත්‍රියාවකින් යුත්ත වේ. කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂාවේ එම ත්‍රියාව යදා දි ඇති අර්ථකාලීනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය යදා අවශ්‍ය උත්තර ඇපයිය යුතුය.
- (6) ලක්ෂණ 100 ඩී.

2017-01-21

පස්වරු

[1.45 – 5.00]

පිටු ගණන : 06

ප්‍රශ්න ගණන : 10

A කොටස

වාස්ත්‍රවික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

අනිවාරෝපිත ප්‍රශ්න දහය (10) ක්.

(මුළු ලක්ෂණ 20)

01 වන ප්‍රශ්නය

ඇක 1.1 සේ 1.7 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න යදා වඩානම් යුතුවේ උත්තරය ගෝරන්න. ගෝරන් උත්තරයට අදාළ ඇකය ප්‍රශ්න ඇකය සමඟ මෙවැවි උත්තර පොත්තල ලියන්න.

1.1 පහත යදාන් එවා අනුරෙන්, ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථාව අනුව නීති සැදිමේ බලය ඇත්තේ කුමන ආයතනයට ද?

- (1) මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණය.
(2) ග්‍රෑශ්‍යාධිකරණය.
(3) ප්‍රාදේශීය සභාව.
(4) පාර්ලිමේන්තුව.

1.2 පහත යදාන් එවා අනුරෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ උත්තර යාපනය අර්ථදේශීලියේ දීම්ල පදිංචිකරුවන්ට පමණක් අදාළ වන නීතිය කුමක් ද?

- (1) ඉංග්‍රීසි නීතිය.
(2) උත්තර නීතිය.
(3) තෙස්වලාමේ නීතිය (Thesawalamai Law).
(4) මුස්ලිම් නීතිය.

- 1.3** පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ සුරක්ෂිතත් සහ විනිමය කොමිෂන් සභාවේ කාර්යයක් නොවන්නේ කුමක් ද?
- (1) සුරක්ෂිතත් වෙළඳපෙළ සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳව රජයට උපදෙස් දීම.
  - (2) බලපෑලාගි කොටස් වෙළඳපෙළ තුළ සුරක්ෂිතත් නිකුත්කිරීම හා ලැයිස්තුගත කිරීම නියාමනය කිරීම.
  - (3) ලැයිස්තුගත කිරීමක් සඳහා ඉඩිරුපත් කරන ලද යම් අයදුම්පතක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා බලපෑලාගි කොටස් තුවමාරුවක් මෙහෙයුම්.
  - (4) ව්‍යාපෘති යෝජනා ආයෝජකයන් සමඟ සාකච්ඡා (negotiate) කර ගැනීම.
- 1.4** පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, ගිවිසුමක් අවසාන කිරීමේ (terminating) කුමයක් වන්නේ කුමක් ද?
(1) ඉටු කිරීම මගින් (By performance).	(2) ව්‍යර්ථ විම මගින් (By frustration).
(3) උල්ලෙසෙය කිරීම මගින් (By breach).	(4) ඉහත සඳහන් සියලුම.
- 1.5** පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, භාණ්ඩ විකිණීමේ ගිවිසුමක ගැනුම්කරුවෙකුට තිබෙන ප්‍රතිකර්මයක් (remedy) වන්නේ කුමක් ද?
- (1) ලියම (Lien).
  - (2) තැවත විකිණීම (Resale).
  - (3) සන්සරණයේදී තැවත්වීම (Stoppage in transit).
  - (4) ගිවිසුම එලෙසම ඉටු කිරීමේ ආයුවක් ලබා ගැනීම (Action for specific performance).
- 1.6** පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, භාණ්ඩ විකිණීමේ ගිවිසුමක අත්‍යවශ්‍ය මූලිකාංගයක් (essential element) නොවන්නේ කුමක් ද?
(1) දේපල පැවරීම (Transfer of property).	(2) භාණ්ඩ.
(3) ස්ථානය.	(4) මිල.
- 1.7** භාණ්ඩ ලුහාවීමෙන් පසු ඒවාට හිමිකම් පැම සඳහා ආනයනකරුවෙකුට (ගැනුම්කරුවෙකුට) අවශ්‍යවන ලියවිල්ල වන්නේ:
(1) තොගාර පත (Bill of Lading).	(2) ජයවර ලිපිය (Letter of Credit).
(3) ප්‍රහවස්ථාන සහිතය (Certificate of Origin).	(4) විනිමය බිල (Bill of Exchange).

ඇක 1.8 සිට 1.10 දක්වා ඇති ප්‍රශ්නවලට කෙටි උග්‍රතා, ප්‍රශ්න ඇක ද සමඟ ඔවුන් උග්‍රතා පොනේ ලියන්න.

- 1.8** 2003 අක 36 දරණ බුද්ධිමය දේපල පනත යටතේ හඳුනාගෙන ඇති බුද්ධිමය දේපල වර්ග දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.
- 1.9** ශ්‍රී ලංකාවේ ත්‍රියාත්මක වන කළුබදු වර්ග (types of leases) දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.
- 1.10** 1954 අක 19 දරණ සාජ්පු හා කාර්යාල සේවක පනත යටතේ සේවකයන් හිමිකම් ලබන ත්‍රිවාඩු වර්ග දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

B කොටස

අනිවාර්යය පූජ්‍ය පහ (05) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 25)

02 වන පූජ්‍යය

සූතිමල් 2005 වර්ෂයේ සිට පකිස්ථානයෙන් සිනි ආනයනයකොට කොළඹ නගරයේ තොග වෙළෙන්දීන්ට විතිනීම සිදු කරයි. සිනි ශ්‍රී ලංකාවට පැමිමට පෙර සූතිමල් පකිස්ථාන සැපයුම්කරුවන් හට අත්තිකාරම් ගෙවීම සිදු කරයි. මහුව ගෙවීම් සිදුකිරීමේ ක්‍රමය, තොගවර ලිපි (letter of credit) ක්‍රමයට වෙනස් කිරීමට අවශ්‍යව තිබේ.

තොගවර ලිපි ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වන්නේ කොයේදැයි සූතිමල් ට පැහැදිලි කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

03 වන පූජ්‍යය

"ගනුදෙනු කළ තොගක" (Not Negotiable) යනුවෙන් රේඛනය කර තිබූ B ට අයිති වෙක්පත A විසින් සොරකම් කර, D ට ගෙවිය යුතුව තිබූ ගණනක් එයටම සඳහා ඔහු විසින් D ට දෙන ලදී. සොරකම් කරන ලද එකක් බව තොඳුන D විසින් එය බාර ගන්නා ලද අතර එය ඔහුගේ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙම වෙක්පතේ සඳහන් මූදලට හිමිකම් පැමිමට D ට හිමිකමක් තිබේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

04 වන පූජ්‍යය

තොරතුරු තාක්ෂණ සංවර්ධනය සමාජයේ බොහෝ උත්තර්තින් වලට මගපාදා ඇත. තවද, එය සමාජයේ බොහෝ සාපරාධි ක්‍රියාවන්ට (malpractices) ද හේතුකාරක වී ඇත. 2007 අක 24 දරණ පරිගණක අපරාධ පතන යනු පරිගණක අපරාධ වැළැක්වම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ බලපැවැත්වෙන තොරතුරු ආදායනත් වලින් එකති.

- (a) 2007 අක 24 දරණ පරිගණක අපරාධ පතන යටතේ ආවරණය කෙරෙන වැරදි (offences) තුනක්(03) සඳහන් කරන්න.
(ලක්ෂණ 03)
- (b) තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බලපැවැත්වෙන වෙනත් තොරතුරු ආදාය පතන් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.
(ලක්ෂණ 02)
(මුළු ලක්ෂණ 05)

05 වන පූජ්‍යය

PLN ඇසෝසියෝඩ් ආයතනයේ ගණකාධිකාර්වරයෙකු වූ ඩිලාන් බහුජාතික සමාගමක සේවයට බැඳීම සඳහා 2016 දෙසැම්බර් 31 දින සිට ක්‍රියාත්මක වනස් සේවයෙන් ඉල්ලා ඇස්විය. සේවයෙන් අස්ථ්‍රී දිනය වන විට ඔහු PLN ඇසෝසියෝඩ් ආයතනයේ වර්ෂ 10 ක සේවය සපුරා තිබූ ඇති. 2016 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා ඔහුගේ වැටුප R.120,000/- ක් විය.

- (a) සේවයෙන් අස්ථ්‍රී දිනට පාරිනෝලික ගෙවීම් ලැබීමට හිමිකම් පැමි සඳහා සේවකයෙකු විසින් සපුරාලිය යුතු තිරේකායකයන් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.
(ලක්ෂණ 02)
- (b) ඩිලාන් පාරිනෝලික ගෙවීම් ලැබීමට හිමිකම් ඇතැයි උපකළුපනය කරමින්, ඔහුට පාරිනෝලික ලෙස ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
(ලක්ෂණ 03)
(මුළු ලක්ෂණ 05)

06 වන ප්‍රශ්නය

ව්‍යාපාරය කෙරේහි ඇල්මක් දක්වන අභ්‍යන්තර මෙන්ම බාහිර පාර්ශවයන්ගේ අයිතිය පුරුෂෙන ආකාරයට කටයුතු කිරීම වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකුගේ වගකීම වන්නේය. පොදු කරුණු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී ගණකාධිකාරීවරයෙකු විසින් පිළිපැදිය යුතු මූලික වෘත්තීය ආචාර්යර්ම වලින් එකක් වන්නේ ස්වාධීනත්වයයි (Independence).

මූලික වෘත්තීය ආචාර්යර්මයක් ලෙස "ස්වාධීනත්වය" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයී පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

B කොටසෙහි අවස්ථාය

C කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලකුණු 30)

07 වන ප්‍රශ්නය

- (a) 2016 ජනවාරි 01 දින, සපර්මාද මුදුගේ නිවස ගින්නෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම පිළිස සීමාසහිත XYZ රක්ෂණ සමාගමෙන් රු. මිලියන 3 ක රක්ෂණ ආවරණයක් ලබා ගන්නා ලදී. රක්ෂණ ආවරණය ලබාගැනීමෙන් පසු, 2016 මාර්තු 01 දින සපර්මාද රු. මිලියන 3 කට පෙරේරා ට ඔදුගේ නිවස විකුණන ලදී. 2016 මාර්තු 15 දින නිවස ගින්නෙන් විනාඩ වූ අතර, 2016 මාර්තු 20 දින සීමාසහිත XYZ රක්ෂණ සමාගම රක්ෂණ මිශ්ප්‍රව යටතේ රු. මිලියන 3 ක් ගෙවීමට එකඟ විය. 2016 මාර්තු 30 දින, නිවස විකිණීම වෙනුවෙන් විකිණීමේ මූදල (sale proceed) වශයෙන් රු. මිලියන 3 ක් පෙරේරාගෙන්, සපර්මාදට ලැබුණේය.

රක්ෂණ මිශ්ප්‍රව යටතේ සීමාසහිත XYZ රක්ෂණ සමාගමෙන් වන්දී ලබා ගැනීමට සපර්මාදට හිමිකමක් නිබැඳුයි විමසන්න.

(ලකුණු 06)

- (b) වෙක්සනක් ගනුදෙනු කළ හැකි සාධන පැහැදිලි පෙන්වන විට, සැම වෙක්සනක්ම විනිමය බිඳුපතක් වන නමුත්, සැම විනිමය බිඳුපතක්ම වෙක්සනක් නොවේ.

වෙක්සනක ලක්ෂණ (characteristics) හතරක්(04) සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

08 වන ප්‍රශ්නය

කේවලස්වාමි ව්‍යාපාරකයෙක් වන අමිත්ද වර්ෂ 15 කට වඩා වැඩි කාලයක් තම ව්‍යාපාරය කරගෙන යයි. අමිත්ද තම ව්‍යාපාරය වගකීම් සීමාසහිත පොදුගලික සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට සැලසුම් කරමින් සිටි.

- (a) තම ව්‍යාපාරය, වගකීම් සීමාසහිත පොදුගලික සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට අමිත්ද විසින් සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳව ඔහුට පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04)

- (b) වගකීම් සීමාසහිත පොදුගලික සමාගමක ලක්ෂණ (features) තුනක්(03) පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 10)

09 වන ප්‍රශ්නය

රෝස්, කුමාරගේ නියෝජිතයා ලෙස කියා කරනු ලැබයි. නියෝජිතයා ලෙස ඇයගේ ගැකියාව (capacity) මත, කුමාර වෙනුවෙන් සිල්වා සමග අවුරුදු ගණනක් නිස්සේ රෝස් විසින් ගිවිසුම් කිහිපයකට එළඹීන ලදී. කුමාර වෙනුවෙන් රෝස් විසින් එළඹීන ගිවිසුම් වලින් කිසියම් පාඩුවක් වෙතොත් කුමාර විසින් ඒ සඳහා වන්දී ගෙවනු ලැබේ. පසුව, කුමාර විසින් රෝස්ගේ නියෝජිතයාවය අවසන් කරන ලද තමුන් සිල්වාට ඒ පිළිබඳව දැනුම් දී නොතිබුණි. රෝස්, දිගින් දිගටම කුමාර වෙනුවෙන් සිල්වා සමග ගනුදෙනු කරන ලදී. රෝස් සමග එළඹීන ලද ගිවිසුමකින් සිල්වා ට සැලකිය යුතු පාඩුවක් දැරුමට සිදුවූ අතර, රෝස්ගේ නියෝජිතයාවය අවසන් තිරිමෙන් පසු එම ගිවිසුම සඳහා එළඹී තිබුණි. එම ගිවිසුමෙන් සිදුවූ පාඩුව සම්බන්ධයෙන් සිල්වා, කුමාරගෙන් වන්දී ඉල්ලා සිටින ලදී.

(a) නියෝජිතව නිතිය යටතේ කුමාරගෙන් වන්දී ලබාගැනීම සඳහා හිමිකම් පැමැම සිල්වාට ගැකිදැයී පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06)

(b) නියෝජිතයෙකුගේ යුතුකම් (duties) හතරක්(04) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)

C කොටසයෙහි අවසරය

D කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්නයකි.

(ලකුණු 25)

10 වන ප්‍රශ්නය

(a) 2016 ජනවාරි 02 දින තැපැල් කරන ලද ලිපියක් මහින් A නම මොටර් රථය B හට විකිණීමට අර්ථනය කරන ලදී. තැපැලැදි සිදුවූ ප්‍රමාදයක් තිසා එම ලිපිය B ට ලැබුවෙන් 2016 ජනවාරි 10 දිනය. B විසින් මොටර් රථය මිලදී ගැනීම ප්‍රතිග්‍රහණය කරන ලද තම ලිපිය 2016 ජනවාරි 13 වන දින තැපැල් කළ තමුන්, වැරදි දිගාවක පිහිටි සමාන ලිපිනයකට එම ලිපිය බාරදී තිබුණි.

ලිපිය ලද තැනැග්තා එය උගම තිබූ තැපැල් කාර්යාලයට 2016 ජනවාරි 20 දින බාර දී තිබූ අතර, තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එය ලැබිය යුතු තිබැරදී තැනැග්තාව (එනම් A ට) 2016 ජනවාරි 30 දින එය තැවත බාරදී ඇතේ. ඒ අතරතුර, B ගේ ප්‍රතිග්‍රහණය පිළිබඳව සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ A වෙත ප්‍රතිචාරයක් තොලැබුණ බැවින්, A විසින් B වෙත අහොසි කිරීමේ ලිපියක් (letter of revocation) 2016 ජනවාරි 15 දින තැපැල් කර 2016 ජනවාරි 16 දින තම මොටර් රථය C හට විකිණන ලදී. කෙසේවෙතත්, මෙම අහොසි කිරීමේ ලිපිය B වෙත ලැබුවෙන් 2016 ජනවාරි 18 දිනය. B, රට අදාළ අර්ථනය ප්‍රතිග්‍රහණය කර තිබුණෙය යන මතයේ පිහිටා සිට ඔහු විසින් එය මිලදී ගැනීමට ඇපෙක්ෂා කරන ලදී.

මේ සම්බන්ධයෙන් B ගේ තෙතිනික හිමිකම (legal right) විමසන්න. (ලකුණු 12)

(b) නීමල් ගේ ගබඩාවේ (warehouse) ගබඩාකර තිබූ පරිගණක තොගයෙන් පරිගණක 100 ක් විකිණීමට 2016 මාර්තු 01 වන දින නීමල් විසින් කමල් සමග ගිවිසුමකට එළඹීන ලදී. ගිවිසුමට එළඹුණු අවස්ථාවේදී, ගබඩාවේ ගබඩාකර තිබූ සේසු පරිගණක තොගයෙන්, පරිගණක 100 වෙත් තොකිරීමට එකඟ වන ලදී. මූල් පරිගණක තොගය නීමල් විසින් ආනයනය කර තිබුණෙන් 2016 පෙබරවාරි 20 දිනය. කමල් ට අයිතිය පැවරන අවස්ථාව පිළිබඳ කොත්දේසි කිසිවක් ගිවිසුම් ඇතුළත් තොවිය. කෙසේවෙත් ගිවිසුමට එළඹීමෙන් පසුව කමල් විසින් නීමල් ව අමතා ඔහුගේ පරිගණක 100 වෙනම ගබඩාකාට තබන ලෙස උපදෙස් දුන් අතර, නීමල් විසින් එම උපදෙස් පරදි එවා ගබඩා කර තබන ලදී. එසේ වුවත්, 2016 මාර්තු 02 වන දින එම පරිගණක 100 ද ඇතුළුව මූල් ගබඩාවම ගැවතුරෙන් විනාශ විය. ගැවතුරෙන් සිදුවූ හානියට එරෙහිව රක්ෂණ ආවරණයක් නීමල් හට තොතිබුණි. පරිගණක 100 ට අදාළ පාඩුව කමල් විසින් දැරිය යුතු යැයි නීමල් විසින් තරක කරන ලදී.

පරිගණක 100 ට අදාළ පාඩුව කමල් විසින් දැරිය යුතුදැයී විමසන්න. (ලකුණු 13)
(මූල ලකුණු 25)

D කොටසයෙහි අවසරය

කළ යුතු ක්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තොරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්වුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකව තරකාතුකුලව සවිස්තරව පරික්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සවිස්තරණමකට දැක්වීම.
	අර්ථකාත්‍ය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
02 මට්ටම ගාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම ගාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හඳුනාගත්ත	සෙවීමෙන් හෝ ප්‍රයෝගික ප්‍රයෝග යොදාගැනීම.
	සහන්ත කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	පුද්ගලික කරන්න	සුවිශේෂ ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදහස් අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්‍යතාව කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දි ඇති විස්තර සැලැස්මකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙල අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.
	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරික්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
04 මට්ටම වෙනස්කොට දක්වන්න	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කොට සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැහැනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂ ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම ගාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම ගාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව හාවිතයේ යොදාගැනීම.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	පුද්ගලික කරන්න	සුවිශේෂ ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්‍යතාව කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දි ඇති විස්තර සැලැස්මකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙල අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදහස් අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරික්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කොට සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැහැනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂ ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදහස් අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරික්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කොට සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැහැනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂ ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.